

henviste til et Forslag, hvis Skæbne i ethvert Tilfælde, om vi end ikke gik ind derpaa, vilde være afhængig af en anden Bestemmelse, om hvilken Regjeringen ikke i dette Øieblik vil udtale sig. Jeg har maaskee hørt feil under den ærede Premierministers første Foredrag, og, beroer den Bemærkning, som jeg nu vil gjøre, paa en Feiltagelse, saa vil jeg ønske den strax betragtet som usagt; men det forekom mig, at den ærede Premierminister yttrede, at man jo kunde gaae ind paa det Forslag, der var stillet af Ordføreren i det andet Thing, og, naar man da vedblev at holde paa § 2, saaledes, som den foreligger, idet man antog det, som i Henseende til samme udgjorde Ordføreren's Fordring i det andet Thing, saa kunde man jo lade Regjeringen videre betænke sig paa (Hør!), om den maaskee vilde følge det saaledes vedtagne Grundlag og fremme det videre. Men, naaget jeg i en saa vanffelig Sag, hvor saa overordentlig Meget staaer paa Spil, ogsaa skal gjøre mig Umage for Føielighed og Eftergivenhed, saa troer jeg, dog, at den danske Rigsdag ikke kan gaae fra hinanden, efterat have antaget et hvilket som helst Grundlag for en fremtidig Grundlovsforandring, uden engang at vide, idet den gaaer fra hinanden, om Regjeringen nu vil fremme dette Forslag videre (Hør!). Det troer jeg dog er den allerimpleste Fordring, naar der ikke engang er Tale om Forslagets eget Indhold, at man veed, om man foretager en Afstemning, som tilsidst har Regjeringen med sig eller imod sig. Jeg sagde altsaa, at, naar intet Andet fremkommer, — og der er desto værre ikke nogen Udset til, at noget Andet kan fremkomme og komme igjennem —, saa holder jeg mig, bedrøvet over Udsetten, til dette Resultat, og i grunden misfornøiet med Udsetilligt i det, som jeg da stemmer for, betydelligt misfornøiet dermed, til hvad der er vedtaget i det andet Thing.

Førend jeg gaaer nærmere ind paa at begrundede dette, vil jeg med saa Ord henvise til den overhovedet ikke meget gunstige Stilling, hvori dette Thing er ved denne Sags Behandling. Der er i vor Grundlov foreskrevet en vanffelig Vej for Grundlovsforandringen. Man har troet i nye Grundlove at burde

indsføre denne Vanffelighed; gamle og rodfæstede Forfatninger have jo ikke omgjerdet sig med saadanne Bestemmelser, de stole paa den Kraft, hvormed de hvile i Folkene selv. Der er bestemt en 3 Gange gjentagen Forhandling, der hver Gang skal føre til det samme Resultat. Denne Forhandling bliver i Virkeligheden, ved at stilles i to Thing, til 6 Forhandlinger, der skulle føre til Genstemmighed. Det er en meget besværlig og lang Vej, og der er derfor en saadan Vægt i den første Afgjørelse, der siden skal gjentages 5 andre Gange, at man derved ikke er i den gunstigste Stilling, naar man først har Sagen ved dens anden Behandling og er udelukket fra den første. Den, der anden Gang behandler Sagen, maa, naar der paa et Sted er fremkommet et blot nogenlunde taaleligt Resultat, handle under et stort Tryk af den første. Denne høist vigtige Gjenstand kommer til os, der have sidet i den første Deel af denne Samling uden at være meget stærkt beskæftigede, medens det andet Thing var beskæftiget med en anden Sag, og altsaa ikke strax kunde tage fat paa denne, først i Slutningen af en Samling, hvor Alt tyder paa, at man fra begge Sider begynder at blive noget træt. Men det er nu et ugunstigt Forhold, som vi maae finde os i. Jeg skal, idet jeg allerede herved har hentydet til Noget i vor Grundlov, nemlig Bestemmelsen om Grundlovsforandringer, da jeg maaskee siden vil komme til at hentyde til Andet i Grundloven, og især, da man jo undertiden er nøieregnende med hvad en enkelt Mand kan yttre med Hensyn til Grundloven, tilbagefalde i Grundloven, at man kan være en overmaade varm Ven af Grundloven, — eller idetmindste med al Redelighed have haft Deel i dens Tilblivelse, efter de Omstændigheder og Forhold, som da vare givne; — uden derfor at billige eller nogenstunde at have billiget eller givet sig Udseende af at billige Alt i Grundloven. Det er Tilfældet med mig. Der er Puncter, end ogsaa temmelig væsentlige, hvor jeg ingenlunde under selve Grundlovsforhandlingerne har lagt Skjul paa, at, naar det kom an paa min individuelle Overbeviisning, saa var noget Andet det Rigtige end det, der kom ind i Grundloven, og jeg skal her blot nævne to Puncter,